

MRF 2024.135

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 24. april 2024, j.nr. 19/07925

Ophævet Vejle Kommunes "afgørelse" om, at kommunens terrænregulering i form af opfyldningen af areal med moræneler og etablering af sti nær E's ejendom ikke var i strid med vandløbslovens § 6, idet foranstaltningerne havde ændret vandets naturlige afløb ved E's ejendom. Hjemvisning med bemærkning om, at forholdet skulle lovliggøres.

I forbindelse med byggemodning var der ved et areal sydvest for E's ejendom foretaget terrænregulering i form af en opfyldning af en lavning. Endvidere var der sydøst for E's ejendom etableret en gangsti med en kant mod E's ejendom. Stien var forsynet med et dræn i form af en kasse med ral. I september 2019 traf Vejle Kommune afgørelse om, at de foretagne terrænreguleringer ikke var i strid med vandløbslovens § 6, da terrænet ifølge kommunen fortsat havde faldt væk fra E's ejendom, ligesom stien også hældte væk fra E's ejendom. Afgørelsen blev påklaget af E, der med henvisning til ortofotos samt højdekurver og terrænkort fra programmet Scalgo anførte, at opfyldning af lavningen med lerjord havde medført, at overfladevandets afstrømning var blevet ændret, og at E's ejendom var blevet vandlidende. E henviste til, at opfyldningen var sket med lerfyld med ringe permeabilitet, hvilket havde forringet vandets afstrømningsmuligheder. I forhold til stien anførte E med henvisning til fotografier taget i nedbørssituationer, at vandet løb ned mod E's ejendom og ikke trak ned i det anlagte dræn.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) fandt, at de omhandlede terrænændringer havde ændret vandets naturlige afløb ved E's ejendom i strid med vandløbslovens § 6. Nævnet henviste herved til, at opfyldningen af lavningen havde medført, at der ikke længere var samme kapacitet til at modtage og opbevare vand fra E's ejendom som tidligere. Hertil kom, at hældningen var blevet lavere, hvilket havde medført, at vandet strømmede langsommere fra E's ejendom, og at vandet herfra i forvejen strømmede til et areal, der modtog overfladevand fra højere liggende arealer. For så vidt angik stien lagde nævnet vægt på, at ændringen fra muldjord og græs til belægning med lavere permeabilitet havde medført, at der ikke længere var den samme forsinkelse af den overfladiske afstrømning som tidligere, og at der ikke forelå dokumentation for, at det anlagte dræn afhjalp forholdet. På den baggrund ophævede nævnet kommunens afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling med henblik på lovliggørelse.

Kommentar: Det kan diskuteres, om kommunens vurdering af, at en terrænændring ikke er omfattet af vandløbslovens § 6, er en afgørelse, da reglen alene siger, at der skal meddeles tilladelse. I den foreliggende sag tyder oplysningerne på, at det er kommunen, der har været bygherre for stien, og den omstændighed kan selvstændigt begrunde, at berørte lodsejere har mulighed for at få prøvet, om kommunens manglende tilladelse beror på en forkert forståelse af vandløbslovens § 6. Udfaldet i sagen med ophævelse og hjemvisning af kommunens "afgørelse" forekommer således velbegrundet, men nævnet burde have begrundet, hvorfor der var tale om en afgørelse, som kunne påklages til nævnet.

Ophævelse og hjemvisning i sag om terrænregulering på ejendom i Vejle Kommune

Sag: 19/07925

Dato: 24. april 2024

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens § 6, jf. § 80, stk. 1.^[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Vejle Kommunes afgørelse af 6. september 2019 om terrænregulering ved ejendommen matr. nr. [Matrikelnummer 1], og hjemviser sagen til fornyet behandling.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet^[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolene.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 9. oktober 2019 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer.

Klager har navnlig anført, at

- kommunen i strid med vandløbslovens § 6 har foretaget en terrænregulering syd og øst for klagers ejendom, der har medført en ændring af den overfladiske afstrømning, og
- de af kommunen anlagte dræn ikke har afhjulpet forholdet.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Vejle Kommune har den 20. september 2019 truffet afgørelse om, at de terrænændringer, der er foretaget omkring klagers ejendom, ikke er i strid med vandløbslovens § 6.

Ifølge afgørelsen havde det oprindelige terræn ved klagers ejendom et fald mod vest mod en lavning.

Det fremgår af afgørelsen, at der er foretaget en byggemodning i området i 2011 og igen i 2015-2016. I forbindelse med byggemodningerne er der foretaget en opfyldning af lavningen sydvest for klagers ejendom, men ifølge afgørelsen har terrænet fortsat et fald bort fra klagers ejendom mod den resterende del af lavningen.

Desuden er der ifølge afgørelsen etableret en gangsti sydøst for klagers ejendom. Ved færdiggørelsen af stien er der etableret en kant mod klagers ejendom, og faldet fra stien er ændret således, at stien hælder væk fra klagers ejendom.

Det fremgår af afgørelsen, at der efterfølgende er lagt dræn i stien samt ved den tidligere lavning i form af en kasse med ral.

Vejle Kommune har på den baggrund vurderet, at der ikke er foretaget terrænændringer omkring klagers ejendom i et omfang, der er i strid med vandløbslovens § 6.

2.2 Klagens indhold

Klager har anført, at de foretagne terrænreguleringer er i strid med vandløbslovens § 6. Klager har til støtte herfor vedhæftet en række ortofotos, et kort med højdekurver samt terrænkort fra programmet Scalgo, der ifølge klager viser, at lavningen sydvest for klagers ejendom er blevet fyldt op med lerjord, hvorefter overfladevandets afstrømning er blevet ændret. Klager har desuden henvist til Vejle Kommunes svar af 27. april 2017 til klagers grundejerforening, hvori det ifølge klager konstateres, at terrænreguleringen har medført vandafledningsproblemer for klagers ejendom.

Klager har den 3. marts 2020 indsendt en række supplerende notater vedrørende afvandingsforholdene ved klagers ejendom.

Af notaterne fremgår det bl.a., at opfyldningen af lavningen sydvest for klagers ejendom er sket med fed og tæt lerfyldt med meget ringe permeabilitet, som har forringet vandets afstrømningsmuligheder. Ifølge notaterne virker opfyldningen som det, der i drænnormen DS436 benævnes som en barriere, hvis effekter ifølge normen skal imødegås. Endvidere fremgår det, at påfyldningen hindrer den lodrette nedsivning og den sædvandlige vandrette afstrømning i den øvre mere løse og muldholdige vækstjord. Ifølge notaterne er der ikke længere nogen gradient mellem terrænoverfladen på klagers ejendom og til noget afstrømningssted, og som følge heraf opstår der i nedbørsperioder til tider et frit vandspejl på klagers ejendom. I forhold til den af kommunen anlagte kasse med ral fremgår det af notaterne, at ral ikke er egnet i lerjord.

I forhold til stien sydøst for klagers ejendom fremgår der to billeder i notaterne i en nedbørsituation. Ifølge notaterne viser billederne, at vandet, som planlagt på den øverste del af stien, løber på tværs af stien væk fra klagers ejendom, men at der længere nede kan ses en farveforskel, hvor vandet i stedet løber ind mod klagers ejendom. Endvidere er der billeder, der viser en overfladisk afstrømning på stien med en hvid sporvæske, der ifølge klager viser, at vandet ledes direkte ned i arealet ved klagers skel, og i øvrigt ikke trækker ned i det af kommunen anlagte dræn.

2.3 Nye oplysninger under sagens behandling

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har den 25. oktober 2021 anmodet Vejle Kommune om at redegøre nærmere for de udførte terrænændringer ved klagers ejendom, herunder hvilket materiale, der er fyldt i lavningen.

Vejle Kommune har den 22. november 2021 i forhold til lavningen oplyst, at der er foretaget to opfyldninger, en i 2011 og en i 2015-2016. Fyldet består ifølge kommunen primært af moræneler, men der er også tilført stenmaterialer for at sikre nedsivning til dræn.

I forhold til stien har Vejle Kommune oplyst, at stien er gravet ned i leret i forhold til det oprindelige terræn og senere belagt med stenmel, og at terrænet på stien oprindeligt havde et naturligt fald mod klagers ejendom.

Kommunen har desuden fremlagt et tværsnit fra programmet Scalgo for henholdsvis lavningen og stien, der viser terrænet i 2007 før terrænreguleringerne, terrænet i 2015 efter den første terrænregulering og terrænet i 2020 efter den anden terrænregulering.

Klager har den 10. december 2021 til Vejle Kommunes hørings svar bemærket, at terrænændringerne har haft store afvandingsmæssige konsekvenser, og at klager som følge heraf ikke har kunnet færdigetablere den afsluttende hæk omkring klagers grund og udføre det resterende haveanlæg. Klager har desuden bemærket, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet i sin prøvelse ud over vandløbslovens § 6 også skal inddrage byggeloven, almindelig dansk ret, rimelighed, reglerne for god byggeskik ved anlægsarbejde samt den gældende lokalplan.

I forhold til oplysningerne i hørings svaret viser de af kommunen fremlagte tværsnit fra Scalgo efter klagers opfattelse, at lavningens laveste punkt er 1,8 m højere end før og er flyttet meget tæt på klagers ejendom. I forhold til stien har klager bemærket, at længdefaldet hælder mod nord.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

Det følger af vandløbslovens § 6, stk. 1, at ingen uden vandløbsmyndighedens tilladelse må ændre vands naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker indledningsvis, at Vejle Kommune alene har truffet afgørelse om, hvorvidt de i sagen omhandlede

terrænreguleringer er i strid med vandløbslovens § 6. Allerede af den grund har nævnet ikke prøvet, om der er forhold i strid med de øvrige regler, som er påberåbt af klager, herunder byggeloven og den gældende lokalplan.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at de i sagen omhandlede terrænændringer har ændret vandets naturlige afløb ved klagers ejendom.

For så vidt angår opfyldningen af lavningen sydvest for klagers ejendom, har Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved vurderingen lagt vægt på, at opfyldningen har medført, at der ikke længere er den samme kapacitet til at modtage og opbevare vand fra klagers ejendom som førhen. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at opfyldningen af lavningen med moræneler, der har en ringe grad af permeabilitet, har medført, at der nu er en mindre hældning fra klagers ejendom end før. Dette medfører, at vandet fra klagers ejendom nu strømmer langsommere fra klagers ejendom, og at vandet fra klagers areal i øvrigt strømmer til et areal, der i forvejen modtager overfladevand fra højere liggende arealer. Der foreligger efter nævnets opfattelse ikke dokumentation for, at den af kommunen anlagte kasse med ral har afhjulpet dette forhold.

For så vidt angår stien sydøst for klagers ejendom, har Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved vurderingen lagt vægt på, at stien førhen hældte mod klagers grund, og at der ifølge billederne af sporvæskeprøven fortsat sker afstrømning fra stien og ned mod klagers sydvestlige skel, men at ændringen fra græs og muldjord til en belægning med lavere permeabilitet har medført, at der ikke længere er den samme forsinkelse af den overfladiske afstrømning som førhen. Der foreligger efter nævnets opfattelse ikke dokumentation for, at det af kommunen anlagte dræn har afhjulpet dette forhold.

På denne baggrund ophæver Miljø- og Fødevarerklagenævnet Vejle Kommunes afgørelse og hjemviser sagen til fornyet behandling med henblik på en lovliggørelse af forholdet.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophæver Vejle Kommunes afgørelse af 6. september 2019 om terrænregulering ved ejendommen matr. nr. [Matrikelnummer 1], og hjemviser sagen til fornyet behandling.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

Lovområder:

Vandløbsloven